

УКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ ФІГУРНОГО КАТАННЯ НА КОВЗАНАХ В США

Лях-Породько О. О.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри історії та теорії олімпійського спорту,
Національний університет фізичного виховання та спорту України
м. Київ, Україна*

Щербашин Я. С.

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри історії та теорії олімпійського спорту,
Національний університет фізичного виховання та спорту України
м. Київ, Україна*

Серед любителів та майстрів фігурного катання на ковзанах в США або ж в інших країнах є чимало українців. Це здебільшого спортсмени, які народились у цій країні або ж переїхали до неї після завершення чи продовження кар'єри.

Неймовірно адже відкривши чотири постаті, які народилися в США, однак не забули свій український родовід це унікальна історична пам'ятка. Вони так завзято захоплювались цим видом спорту. Хтось із них досягнув більш високих результатів, а інші з пристрасною віддавалися мистецтву на льоді.

Перша історична розвідка про брата і сестру Ореста та Марту Йовик. Часопис «Свобода» помістив коротеньку замітку про них з таким величавим заголовком «Успіх українських дітей в американському спорті». У 1970 році, Орест Йовик (мав 10 років), який на той час був членом *Santiac Figure Skating Club* здобув перше місце у змаганнях з фігурного катання на ковзанах у Нью-Йорку у віковій категорії від 9 до 12 років.

Марта Йовик (мала 8 років) також виступала за *Santiac Figure Skating Club* й здобула перемогу у змаганнях центральних штатів США у віковій категорії 6–9 років. Ціково, що Марка, яка займалася цим видом спорту лишень десять місяців, здолала значно досвідченіших суперниць, які тренуються 2–3 роки.

Цікаві спортові історії брата та сестри. Але у них є ще більш вражаюча життєва історія. Виявляється пані Марія та пан Іван Йовик: «взяли з сирітського притулку хлопчика і дівчинку з різницею у два

роки. Ці діти були з українських родин. Вони були щасливі тим, що виховали хороших дітей, патріотів України – сина Ореста і доньку Марту» [1].

Навіть зустрівшись з такими життєвими викликами українці в США не забувають свій рідний родовід!

Друга історія про Марка Михаськіва/Marko Mychaskiw. Часопис «Ukrainian Weekly» у 1976 році писав про те, що 11-річний юнак Марко має гарні перспективи бути учасником зимових Олімпійських ігор 1980 року. Він вражав не тільки спеціалістів своєю майстерністю, а й справив якнайкраще враження для президента США Джеральда Форда і його родини, виступаючи у шоу з фігурного катання на ковзанах [2].

Я мав нагоду поспілкуватися з Марком Михаськів (ми спілкувались через емейл) і він висловив підтримку Україні: «Hello Alex. It is indeed good to hear from you and hope that you and your family remain safe. We are all with you! We pledge our support to keeping Ukraine free of the Russian demons that seek to destroy us. We will win no matter what it takes. Slava Ukraina!».

Приємно було читати слова підтримки Україні у боротьбі з російськими загарбниками.

Третя історична розвідка про Матея Сілецького/Matej Silecky. Народжений в США свідомо підтримував свій український родовід. З малечку захопився фігурним катанням на ковзанах й досяг помітних успіхів (був чемпіоном США з фігурного катання серед юніорів 2012 року й має чимало інших досягнень). Цьому, не в останню чергу, йому сприяли заняття українськими народними танцями й українське середовище в еміграції.

Часопис «Ukrainian Weekly» помістив цікаву статтю про Матея «Silecky skates to national championship» [3].

Окрім спорту він поширював інформацію про український народ через кіномистецтво (ось лінк на сайт – <https://kitsunetaleproductions.com/>).

Наступні приклади про українців, які народились в Україні, переїхали до США чи іншої країни але не загубили свій український родовід. Зазначу перш за все про тих з ким я мав можливість поспілкуватись.

З Оксаною Баюл була нагода розмовляти телефоном. Вона висловила підтримку Україні у боротьбі за свободу й незалежність. Розповіла про акції в США, які вона організовує, щоб якомога більше людей дізнались про напад росії на Україну. Виступає за найжорстокіші санкції щодо російських та білоруських спортсменів.

З Дмитром Паламарчуком вдалося зробити інтерв'ю ще до війни. У проєкті Спортивний родовід він розповідав про своє життя та спортивну кар'єру – <https://www.youtube.com/watch?v=AryD33B-DAY>

Вже після початку війни Дмитро одразу відгукнувся на прохання записати коротеньке відео звернення на підтримку України – <https://www.youtube.com/shorts/WkTEowVzgxo>.

Також відео з підтримкою українського народу надіслала Ольга Мікутіна, яка нині виступає за збірну Німеччини. Але а ні на хвилину не забуває свій український родовід – <https://www.youtube.com/shorts/jKF3v6jaew4>.

Отже, українські традиції спорту в цілому та фігурного катання на ковзанах зокрема, в США мають давні й успішні традиції.

Література

1. П.Ц. Успіх українських дітей в американському спорті. *Свобода*. 1970. Ч. 113. С. 3.
2. Youthful Skater Performs For President Ford. *Ukrainian Weekly*. 1976. № 20. Р. 3.
3. Silecky skates to national championship. *Ukrainian Weekly*. 2012. № 49. Р. 8.